ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Θεματικός Φάκελος # 02 / Απρίλιος 2011

Αναγνώριση Επαγγελματικών Προσόντων & Τίτλων Σπουδών

Εισαγωγικό κείμενο - Επιμέλεια:
Δήμητρα Γεωργαράκη
Πτυχιούχος Νομικής Δ.Π.Θ.,
Δόκιμη Ερευνήτρια Κ.Ε.ΔΙΑ.

Οι θεματικοί φάκελοι περιέχουν κατάλογο με κανονιστικές και προπαρασκευαστικές πράξεις, νομολογία και κοινοβουλευτικές ερωτήσεις για συγκεκριμένο τομέα ευρωπαϊκής δραστηριότητας.

Ο κατάλογος δεν είναι πλήρης, αλλά περιλαμβάνει τις σημαντικότερες από τις ισχύουσες πράξεις για το υπό εξέταση θέμα.

Είναι γνωστό ότι ένας από τους πρωταρχικούς σκοπούς της Κοινότητας είναι η εξάλειψη των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων και των υπηρεσιών μεταξύ των κρατών μελών. Ειδικότερα για τους υπηκόους των κρατών μελών, συνεπάγεται ιδίως την ευχέρεια να εξασκούν επαγγελματική δραστηριότητα, ως ελεύθεροι επαγγελματίες ή μισθωτοί, σε κράτος μέλος άλλο εκτός από εκείνο στο οποίο απέκτησαν τα επαγγελματικά τους προσόντα, όμως για πολλούς επαγγελματίες, μηχανικούς αρχιτέκτονες, λογιστές και γιατρούς, τα εμπόδια παραμένουν μεγάλα. Τα πτυχία τους, οι προϋποθέσεις για την έκδοση άδειας άσκησης επαγγέλματος, ή η πιστοποίηση επαγγελματικής εμπειρίας εξακολουθούν να διαφέρουν σημαντικά, με προφανώς δυσάρεστες συνέπειες για όλους.

Έτσι, σύμφωνα με την Οδηγία 89/48/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, ως **«δίπλωμα»** νοείται «[…] *οποιοδήποτε δίπλωμα, πιστοποιητικό ή άλλο τίτλο ή οποιοδήποτε σύνολο τέτοιων διπλωμάτων, πιστοποιητικών ή άλλων τίτλων που έχει χορηγηθεί από αρμόδια αρχή εντός κράτους μέλους, εφόσον πιστοποιεί εκπαίδευση που έχει πραγματοποιηθεί εντός της Κοινότητας και που αναγνωρίζεται από αρμόδια αρχή του εν λόγω κράτους μέλους ως ισοτίμου επιπέδου και εφόσον παρέχει τα ίδια δικαιώματα πρόσβασης ή άσκησης ενός νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος*» (άρθρο …). Από το ως άνω προκύπτει άμεσα ότι σκοπός της είναι η δημιουργία ενός γενικού συστήματος αναγνωρίσεως των διπλωμάτων που να καθιστά ευχερέστερη στους Ευρωπαίους πολίτες την άσκηση όλων των επαγγελματικών δραστηριοτήτων για τις οποίες απαιτείται - στο κράτος μέλος υποδοχής - η κατοχή διπλώματος μετα-δευτεροβάθμιας εκπαιδεύσεως.

Συγκεκριμένα, ορίζεται η υποχρέωση ενός κράτους μέλους, το οποίο εξαρτά την πρόσβαση σε ένα επάγγελμα από την κατοχή διπλώματος, να δέχεται σε υπήκοο κράτους μέλους την πρόσβαση στο επάγγελμα αυτό, εφόσον ο αιτών διαθέτει τα προσόντα τα οποία καθορίζονται με την ως άνω διάταξη, όπως επίσης να απαιτήσει από τον αιτούντα, σε ορισμένες περιπτώσεις να αποδείξει ότι διαθέτει επαγγελματική πείρα ορισμένης χρονικής διάρκειας, να πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση προσαρμογής επί τρία έτη κατ' ανώτατο όριο ή να υποβληθεί σε δοκιμασία επάρκειας, όπως π.χ. η εξάσκηση δραστηριότητας υπό επαγγελματικό τίτλο. Επομένως, εναπόκειται αποκλειστικά στις αρμόδιες αρχές, οι οποίες χορηγούν τα διπλώματα που παρέχουν πρόσβαση στα επαγγέλματα αυτά, να ελέγχουν, βάσει των κανόνων που διέπουν το σύστημά τους, αν πληρούνται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για τη χορήγηση των διπλωμάτων αυτών.

Σε εθνικό επίπεδο, το θέμα της αναγνώρισης των διπλωμάτων, έχει πολλές φορές απασχολήσει την έννομη και δικαιική τάξη. Δεν είναι λίγες οι φορές που παρατηρείται στην χώρα μας παράβαση της παραπάνω οδηγίας, με αποτέλεσμα τη μη άμεση αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων των εργαζομένων, καθώς δεν αναγνωρίζονταν τα διπλώματα που χορηγήθηκαν από τις αρμόδιες αρχές άλλου κράτους μέλους κατόπιν σπουδών που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο συμφωνίας, επιβάλλονταν αντισταθμιστικά μέτρα σε περισσότερες περιπτώσεις από όσες επιτρέπει η οδηγία, και δεν επιτρεπόταν, στον δημόσιο τομέα, η μετάταξη σε θέσεις κλάδου ανώτερης κατηγορίας ατόμων που διορίσθηκαν με βαθμό χαμηλότερο από

αυτόν με τον οποίο θα μπορούσαν να έχουν διορισθεί αν τα διπλώματά τους είχαν αναγνωρισθεί. Για παράδειγμα, στην πρόσφατη υπόθεση C-274/05 ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, το τελευταίο απεφάνθη ότι η Ελλάδα παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την ως άνω οδηγία, μη τηρώντας τους όρους και τις διατάξεις που αυτή ορίζει. Όπως ο Γερμανός ευρωβουλευτής **Αντρέας Σβαμπ** επισημαίνει: *«Κατά τη γνώμη μου αυτό είναι απαράδεκτο. Δεν υπάρχει αντικειμενικός λόγος να αρνείται κανείς την αναγνώριση τίτλων από ευρωπαϊκά πανεπιστήμια εκτός Ελλάδας. Η γενική αρχή είναι ότι κάθε κράτος-μέλος πρέπει να αναγνωρίζει τίτλους σπουδών από άλλο κράτος-μέλος και μάλιστα με την ταχύτερη δυνατή διαδικασία. Για πολλούς Ευρωπαίους, ολόκληρη η σταδιοδρομία τους εξαρτάται από αυτήν την αναγνώριση. Σήμερα υπάρχουν για παράδειγμα νοσοκομειακοί γιατροί, που δουλεύουν με πλήρες ωράριο, αλλά παίρνουν μόνο τα 2/3 του κανονικού μισθού, γιατί η διοίκηση του νοσοκομείου ισχυρίζεται ότι δεν δικαιούνται περισσότερα με βάση τους τίτλους σπουδών που διαθέτουν. Πρέπει να βοηθήσουμε αυτούς τους ανθρώπους»*[1].

Όσον αφορά, τώρα, σ'αυτήν καθ'αυτήν την έννοια της «επαγγελματικής πείρας», λαμβανόμενη υπόψη από την αρμόδια εθνική αρχή, προκειμένου να κριθεί αν οι γνώσεις που απέκτησε ο ενδιαφερόμενος λόγω της πείρας της αυτής είναι ικανές να καλύψουν, πλήρως ή εν μέρει, την ουσιώδη διαφορά μεταξύ των τομέων γνώσεων που καλύπτει η ληφθείσα από τον ενδιαφερόμενο εκπαίδευση στο κράτος μέλος προελεύσεως και των τομέων γνώσεων που καλύπτει το απαιτούμενο στο κράτος μέλος υποδοχής δίπλωμα, νοείται και η πείρα, η οποία:

α) εκτήθη από τον ενδιαφερόμενο μετά την κτήση του διπλώματος,

β) εκτήθη στο πλαίσιο ασκηθείσης στο κράτος μέλος υποδοχής επαγγελματικής δραστηριότητος, η οποία δεν ταυτίζεται μεν με το νομοθετικώς κατοχυρωμένο επάγγελμα, είναι, όμως, κατά τη σχετική ουσιαστική κρίση της αρμόδιας για την κρίση της αιτήσεως εθνικής αρχής, επαγγελματική δραστηριότητα εμφανιζόμενη ως συναφής με το ως άνω, νομοθετικώς κατοχυρωμένο, επάγγελμα και

γ) κρίνεται, κατά την ουσιαστική εκτίμηση της ως άνω εθνικής αρχής, ως

[1] Παπαδημητρίου, Γιάννης (2009), «ΕΕ: Η αμοιβαία αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων», Deutsche Welle, 21/12/2009.

> ικανή, λόγω της ανωτέρω συνάφειας, να καλύψει, τουλάχιστον εν μέρει, τις ουσιώδεις διαφορές μεταξύ των τομέων γνώσεων στους οποίους αφορά η εκπαίδευση που έλαβε ο ενδιαφερόμενος στο κράτος μέλος προελεύσεως και των τομέων γνώσεων που καλύπτει το αντίστοιχο δίπλωμα στο κράτος μέλος υποδοχής.

Σε αυτήν την περίπτωση, οι συνεκδικαζόμενες υποθέσεις (C-422/09, C-425/09, C-426/09), ενώπιον του ΔΕΚ, ενδείκνυνται για την κατανόηση της έννοιας αυτής, μέσω και της απόφασης του ανωτέρω, σύμφωνα με την οποία «[…] *συνιστά υποχρέωση της εθνικής αρχής δυνάμει των άρθρων 39 ΕΚ και 43 ΕΚ να λαμβάνει υπόψη, προβλέποντας ενδεχομένως μέτρα αναπληρώσεως προς κάλυψη των ουσιωδών διαφορών μεταξύ της εκπαιδεύσεως του αιτούντος και της εκπαιδεύσεως που απαιτεί το κράτος μέλος υποδοχής, κάθε είδους πείρα που είναι ικανή να καλύψει, πλήρως ή μερικώς, τις εν λόγω διαφορές*». Γι' αυτό τόσο βάσει της Οδηγίας 89/48/ΕΟΚ όσο και της Οδηγίας 2005/36/ΕΚ, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, η με πλήρη απασχόληση άσκηση του επαγγέλματος πρέπει να εκληφθεί ως πραγματική άσκηση του οικείου επαγγέλματος, ήτοι εκείνου για το οποίο υποβλήθηκε η αίτηση εγκρίσεως.

Επιπροσθέτως και όσον αφορά ειδικότερα στην έννοια της έρευνας και εάν αυτή υπάγεται στον γενικότερο όρο της «επαγγελματικής πείρας», το Δικαστήριο της Ε.Ε., μέσω της πρόσφατης υπόθεσης C-424/09 (Χριστίνα Τόκη κατά Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων), αποσαφήνισε ότι εν τέλει η έννοια αυτή δεν υπάγεται στην ως άνω τεκμαιρόμενη έννοια της επαγγελματικής πείρας, καθόσον δεν πρόκειται ακριβώς για το επάγγελμα αυτό το οποίο ασκήθηκε στο εξωτερικό έτσι ώστε υπό την ιδιότητα ως «researcher» να εξομοιωθεί πλήρως, a priori, με την πραγματική άσκηση της δραστηριότητας, πχ. του επαγγέλματος ως μηχανικός περιβάλλοντος[2].

Εν κατακλείδι, θα πρέπει να γίνει τελικά αποδεκτό από όλους, ότι το όλο σύστημα αναγνωρίσεως των διπλωμάτων τριτοβάθμιας εκπαιδεύσεως, που καθιερώθηκε με την Οδηγία 89/48 στηρίζεται συγκεκριμένα, στην αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά στα επαγγελματικά προσόντα που αναγνωρίζουν. Θέτει

[2] Βλ. Προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα Paolo Mengozzi της 30ής Νοεμβρίου 2010 επί της υποθέσεως C-424/09, σκ. 74.

με αυτόν τον τρόπο, κατ' ουσία, τεκμήριο περί του ότι τα προσόντα αιτούντος ο οποίος έχει δικαίωμα να ασκεί νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα σε ένα κράτος μέλος είναι επαρκή για την άσκηση του ιδίου αυτού επαγγέλματος στα λοιπά κράτη μέλη.

Κανονιστικές πράξεις

- **32005L0036**

  Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 255 της 30/09/2005 σ. 0022 - 0142

- **21994A0103(57)**

  Συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο - Παράρτημα VII - Αμοιβαία αναγνώριση των επαγγελματικών τίτλων - Κατάλογος που προβλέπεται στο άρθρο 30 της συμφωνίας

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 001 της 03/01/1994 σ. 0371 - 0400

- **31974Y0820(01)**

  Ψήφισμα του Συμβουλίου της 6ης Ιουνίου 1974 περί αμοιβαίας αναγνωρίσεως των διπλωμάτων πιστοποιητικών και άλλων τίτλων

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 098 της 20/08/1974 σ. 0001 - 0001

  Ελληνική ειδική έκδοση: Κεφάλαιο 06 τόμος 1 σ. 0179

- **31985D0368**

  85/368/ΕΟΚ: Απόφαση του Συμβουλίου της 16ης Ιουλίου 1985 για την αντιστοιχία των τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 199 της 31/07/1985 σ. 0056 - 0059

- **31996Y0801(04)**

  Ψήφισμα του Συμβουλίου της 15ης Ιουλίου 1996 σχετικά με τη διαφάνεια των πιστοποιητικών επαγγελματικής εκπαίδευσης

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 224 της 01/08/1996 σ. 0007 - 0008

- **31996Y0706(02)**

  Συμπεράσματα του Συμβουλίου της 6ης Μαΐου 1996 σχετικά με τη σύζευξη μεταξύ ακαδημαϊκής και επαγγελματικής αναγνώρισης τίτλων στην Κοινότητα

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 195 της 06/07/1996 σ. 0006 – 0007

- **32007D0172**

  2007/172/ΕΚ: Απόφαση της Επιτροπής, της 19ης Μαρτίου 2007 , για τη σύσταση της ομάδας συντονιστών για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 079 της 20/03/2007 σ. 0038 - 0039

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 219 της 24/08/2007 σ. 0367 - 0368

- **31996L0026**

  Οδηγία 96/26/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 1996, για την πρόσβαση στο επάγγελμα του οδικού μεταφορέα εμπορευμάτων και επιβατών και αμοιβαίας αναγνώρισης των διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων που διευκολύνουν την πραγμάτωση του δικαιώματος εγκαταστάσεως των μεταφορέων αυτών στον τομέα των εσωτερικών και διεθνών μεταφορών

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 124 της 23/05/1996 σ. 0001 - 0010

- **32005L0045**

  Οδηγία 2005/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση πιστοποιητικών των ναυτικών τα οποία εκδίδονται από τα κράτη μέλη και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/25/ΕΚ (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 255 της 30/09/2005 σ. 0160 - 0163

- **31991L0670**

  Οδηγία 91/670/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1991 σχετικά με την αμοιβαία αποδοχή των αδειών άσκησης επαγγέλματος και προσωπικού της πολιτικής αεροπορίας

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 373 της 31/12/1991 σ. 0021 - 0025

- **31985H0386**

  85/386/ΕΟΚ: Σύσταση του Συμβουλίου της 10ης Ιουνίου 1985 για τους κατόχους πτυχίου στον τομέα της αρχιτεκτονικής το οποίο έχει χορηγηθεί από τρίτη χώρα

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 223 της 21/08/1985 σ. 0028 - 0028

- **31989L0048**

  Οδηγία 89/48/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1988 σχετικά με ένα γενικό σύστημα αναγνώρισης των διπλωμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που πιστοποιούν επαγγελματική εκπαίδευση ελάχιστης διάρκειας τριών ετών

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 019 της 24/01/1989 σ. 0016 - 0023

- **31992L0051**

  Οδηγία 92/51/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 1992 σχετικά με ένα δεύτερο γενικό σύστημα αναγνώρισης της επαγγελματικής εκπαίδευσης, το οποίο συμπληρώνει την οδηγία 89/48/ΕΟΚ

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 209 της 24/07/1992 σ. 0025 – 0045

- **31999L0042**

  Οδηγία 1999/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 7ης Ιουνίου 1999 για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης των προσόντων σχετικά με τις επαγγελματικές δραστηριότητες που καλύπτονται από τις οδηγίες ελευθέρωσης, καθώς και μεταβατικών μέτρων, και για τη συμπλήρωση του γενικού συστήματος αναγνώρισης των διπλωμάτων

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 201 της 31/07/1999 σ. 0077 - 0093

- **32006D1720**

  Απόφαση αριθ. 1720/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Νοεμβρίου 2006 , για τη θέσπιση προγράμματος δράσης στον τομέα της διά βίου μάθησης

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 327 της 24/11/2006 σ. 0045 - 0068

Προπαρασκευαστικές πράξεις

- **C2008/132/08**

  Πρόσκληση υποβολής προτάσεων — EACEA/14/08 στο πλαίσιο του προγράμματος για τη διά βίου εκπαίδευση και κατάρτιση — Χορήγηση επιδοτήσεων για πειραματικά σχέδια ανάπτυξης συστήματος μεταφοράς μονάδων μαθητείας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET)

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 132 της 30/05/2008 σ. 0032 - 0033

- **52007PC0680**

  Πρόταση Απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την κατάργηση της απόφασης 85/368/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την αντιστοιχία των τίτλων επαγγελματικής εκπαίδευσης μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

- **52006AR0335**

  Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα Αποδοτικότητα και ισότητα στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και Ευρωπαϊκό πλαίσιο επαγγελματικών προσόντων για τη δια βίου μάθηση

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 146 της 30/06/2007 σ. 0077 - 0084

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 146 της 30/06/2007 σ. 0012 - 0012

- **52008PC0180**

  Πρόταση σύστασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβούλιο για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού συστήματος ακαδημαϊκών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET) [SEC(2008) 442 SEC(2008) 443]

- **52006SC1431**

  European Credit system for Vocational Education and Training (ECVET) - A system for the transfer, accumulation and recognition of learning outcomes in Europe

- **32008H0506(01)**

  Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2008 , σχετικά με τη θέσπιση του ευρωπαϊκού πλαισίου επαγγελματικών προσόντων για τη διά βίου μάθηση (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 111 της 06/05/2008 σ. 0001 - 0007

- **51995IP0261**

  Resolution on the Commission' s communication on recognition of qualifications for academic and professional purposes (COM(94)0596 - C4-0123/95)

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 323 της 04/12/1995 σ. 0048

- **52003PC0796**

  Πρόταση απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με ένα ενιαίο πλαίσιο για τη διαφάνεια των επαγγελματικών προσόντων και ικανοτήτων (europass)

- **52003DC0058**

  Ανακοίνωση από την Επιτροπή - Ο ρόλος των πανεπιστημίων στην Ευρώπη της γνώσης

- **52002DC0694**

  Ανακοίνωση της Επιτροπής - Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων : πλήρης αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων και των δυνατοτήτων

- **52002DC0779**

  Ανακοίνωση της Επιτροπής - Αποδοτικές επενδύσεις στην εκπαίδευση και την κατάρτιση: επιτακτική ανάγκη για την Ευρώπη

- **51996IR0393**

  Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για το «Πράσινο Βιβλίο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την "Εκπαίδευση - Κατάρτιση - Έρευνα: Τα εμπόδια στη διακρατική κινητικότητα"»

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 215 της 16/07/1997 σ. 0001

- **51997IP0148**

  Ψήφισμα σχετικά με το Πράσινο Βιβλίο της Επιτροπής: "Εκπαίδευση Κατάρτιση Έρευνα: τα εμπόδια στη διακρατική κινητικότητα" (COM(96)0462 C4-0580/96)

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 167 της 02/06/1997 σ. 0094

- **51997AC0239**

  Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Πράσινο Βιβλίο για την εκπαίδευση, κατάρτιση, έρευνα: τα εμπόδια στη διακρατική κινητικότητα»

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 133 της 28/04/1997 σ. 0042

- **52001DC0681**

  Λευκό βιβλίο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μια νέα πνοή για την Ευρωπαϊκή νεολαία

- **52001DC0678**

  Ανακοίνωση της Επιτροπής - Η πραγμάτωση μιάς ευρωπαϊκής περιοχής δια βίου μάθησης - Όταν σχεδιάζεις για ένα χρόνο, να σπέρνεις σιτάρι. Όταν σχεδιάζεις για μια δεκαετία, να φυτεύεις δένδρα. Όταν σχεδιάζεις μιά ζωή, να καταρτίζεις και να εκπαιδεύεις ανθρώπους."(κινέζικη παροιμία) Guanzi (περίπου 645 π.Χ.)

Άλλες πράξεις

- **92003E3158**

  ΓΡΑΠΤΗ ΕΡΩΤΗΣΗ E-3158/03 υποβολή: Antonio Mussa (UEN) προς την Επιτροπή. Αναγνώριση των τίτλων σπουδών.

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. 070 E της 20/03/2004 σ. 0225 - 0227

- **92002E2950**

  ΓΡΑΠΤΗ ΕΡΩΤΗΣΗ P-2950/02 υποβολή: Juan Ojeda Sanz (PPE-DE) προς την Επιτροπή. Δίκτυο Πληροφόρησης σχετικά με την εκπαίδευση στην Ευρώπη (NARIC).

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. 222 E της 18/09/2003 σ. 0031 - 0031

- **92000E3559**

  ΓΡΑΠΤΗ ΕΡΩΤΗΣΗ P-3559/00 υποβολή: Luciana Sbarbati (ELDR) προς την Επιτροπή. Εναρμόνιση των εθνικών νομοθεσιών όσον αφορά την αναγνώριση των τίτλων σπουδών.

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. 136 E της 08/05/2001 σ. 0234 - 0235

- **91998E1304**

  ΓΡΑΠΤΗ ΕΡΩΤΗΣΗ αρ θ. 1304/98 του Cristiana MUSCARDINI προς την Επ τροπή. Αναγνώριση των τίτλων σπουδών

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. C 354 της 19/11/1998 σ. 0089

- **92002E2950**

  ΓΡΑΠΤΗ ΕΡΩΤΗΣΗ P-2950/02 υποβολή: Juan Ojeda Sanz (PPE-DE) προς την Επιτροπή. Δίκτυο Πληροφόρησης σχετικά με την εκπαίδευση στην Ευρώπη (NARIC).

  Επίσημη Εφημερίδα αριθ. 222 E της 18/09/2003 σ. 0031 - 0031

Νομολογία Δικαστηρίου (επιλογή)

- **62009J0424**

  Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 5ης Απριλίου 2011.

  Χριστίνα Ιωάννη Τόκη κατά Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως: Συμβούλιο της Επικρατείας - Ελλάς.

Οδηγία 89/48/ΕΟΚ - Άρθρο 3, πρώτο εδάφιο, στοιχεία α΄και β΄- Αναγνώριση των διπλωμάτων τριτοβάθμιας εκπαιδεύσεως - Μηχανικός περιβάλλοντος - Δραστηριότητα εξομοιούμενη με νομοθετικώς κατοχυρωμένη επαγγελματική δραστηριότητα - Εφαρμοστέος μηχανισμός αναγνωρίσεως - Έννοια της «επαγγελματικής πείρας».

Υπόθεση C-424/09.

Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 2010 σελίδα 00000

- **6200J0422**

  Απόφαση του Δικαστηρίου (όγδοο τμήμα) της 2ας Δεκεμβρίου 2010.

  Βασιλική Στυλιανού Βανδώρου (C-422/09), Βασίλειος Αλεξάνδρου Γιανκούλης (C-425/09), Ιωάννης Γεωργίου Ασκοξυλάκης (C-426/09) κατά Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

  Αιτήσεις για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως: Συμβούλιο της Επικρατείας - Ελλάς.

  Άρθρα 39 ΕΚ και 43 ΕΚ - Οδηγία 89/48/ΕΚ - Αναγνώριση διπλωμάτων - Έννοια του όρου «επαγγελματική πείρα».

  Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-422/09, C-425/09 και C-426/09.

  Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 2010 σελίδα 00000

- **6200J0274**

  Απόφαση του Δικαστηρίου (δεύτερο τμήμα) της 23ης Οκτωβρίου 2008.

  Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Ελληνικής Δημοκρατίας.

  Παράβαση κράτους μέλους - Οδηγία 89/48/ΕΟΚ - Εργαζόμενοι - Αναγνώριση διπλωμάτων.

  Υπόθεση C-274/05.

  Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 2008 σελίδα I-07969

- **6200J0039**

  Απόφαση του Δικαστηρίου (δεύτερο τμήμα) της 8ης Μαΐου 2008.

  Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Βασιλείου της Ισπανίας.

  Παράβαση κράτους μέλους - Οδηγία 89/48/ΕΟΚ - Αναγνώριση των διπλωμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που πιστοποιούν επαγγελματική εκπαίδευση ελάχιστης διάρκειας τριών ετών - Εθνική νομοθεσία που δεν προβλέπει την αναγνώριση των πτυχίων για την πρόσβαση στο επάγγελμα του νοσοκομειακού φαρμακοποιού - Μη μεταφορά της οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη.

  Υπόθεση C-39/07.

  Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 2008 σελίδα I-03435

- **6200J0197**

  Απόφαση του Δικαστηρίου (δεύτερο τμήμα) της 17ης Απριλίου 2008.

Confederatie van Immobiliën-Beroepen van België VZW και Beroepsinstituut van Vastgoedmakelaars κατά Willem Van Leuken.

Αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως: Voorzitter van de rechtbank van koophandel te Hasselt - Βέλγιο.

Αναγνώριση διπλωμάτων - Οδηγία 89/48/ΕΟΚ - Μεσίτης ακινήτων.

Υπόθεση C-197/06.

Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 2008 σελίδα I-02627

- **6200J0330**

  Απόφαση του Δικαστηρίου (πρώτο τμήμα) της 19ης Ιανουαρίου 2006.

  Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos κατά Administración del Estado.

  Αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως: Tribunal Supremo - Ισπανία.

  Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων - Αναγνώριση διπλωμάτων - Οδηγία 89/48/ΕΟΚ - Επάγγελμα μηχανικού - Μερική και περιορισμένη αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων - Άρθρα 39 ΕΚ και 43 ΕΚ.

  Υπόθεση C-330/03.

  Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 2006 σελίδα I-00801

- **6200J0142**

  Απόφαση του Δικαστηρίου (τέταρτο τμήμα) της 14ης Ιουλίου 2005.

  Μαρία Ασλανίδου κατά Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας.

  Αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως: Συμβούλιο της Επικρατείας - Ελλάς

  Οδηγία 92/51/ΕΟΚ - Εργαζόμενοι - Αναγνώριση διπλωμάτων - Εργοθεραπεύτρια.

  Υπόθεση C-142/04.

  Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 2005 σελίδα I-07181